

Motion till riksdagen 2009/10:N423

av **Lennart Pettersson och Eva Selin Lindgren (c)**

Översyn av minerallagen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra en översyn av minerallagen för att pröva möjligheten att stärka det kommunala medinflytandet redan i prospekterings- och provborrningskedet.

Motivering

I takt med att malm och mineraler blir allt attraktivare och därmed dyrare på världsmarknaden ökar intresse för brytning även i Sverige. Vi har under de senaste åren kunnat läsa alltmer om brytning av ett antal för näringslivet intressanta mineraler, och intresset ser ut att accelerera.

I Skåne har ett oljebolag långt framskridna planer på att söka efter fossilgas och det kommer att bli ett antal provborrningsar som markägarna inte kan neka tillstånd till.

I andra delar av Sverige är provbrytning av uran aktuellt och i det fallet finns det flera skäl att i ett initialt skede ha rätt att stoppa planerna.

Vår bedömning är att lagstiftningen inte är anpassad efter världsläget och behovet idag, utan är en kvarleva från tiden efter andra världskriget då varje land var tvunget att säkerställa tillgången till sina naturresurser och råvaror. Idag är läget annorlunda. Det är en öppen världshandel och betydelsen för varje enskild nation har minskat radikalt, även om gruvnäringen i framför allt norra Sverige har fortsatt stor betydelse både för den svenska ekonomin och för antalet arbetstillfällen. Frågan om vad som är nationella intressen bör alltså ses över.

Det finns olika skäl för att se över gällande minerallagstiftning.

Ett första skäl är frågan om huruvida det verkligen finns enskilda produkter idag som är så viktiga för Sverige att de är att betrakta som riksintressen. Befintliga gruvor i Kiruna och Gällivare/Malmberget kan undantas.

Fel! Okänt namn på

Ett andra skäl är att vi har en mycket stark äganderätt i Sverige och det finns skäl att värna densamma. Trots att det i många fall är så att en exploaterad fastighet är förstörd för all framtid och aldrig kan återfå de värden den hade före brytningen, är äganderätten just i det fallet emellertid mycket svag. Det borde vara varje enskild markägares rätt att neka såväl provborrning som provbrytning. Ett led i detta är att stärka det kommunala medinflytandet.

Det finns ett antal praktiska fall där den nuvarande lagstiftningen kolliderar med såväl ägarnas som det allmännas intressen. Några exempel i Skåne är skifferbrytning på Österlen och kaolinbrytning i området mellan Billinge och Röstånga men också på flera andra ställen när det gäller gasfyndigheter. På andra håll i landet, bl.a. Ranstad i Västergötland, finns det uran och där är gruvbolag intresserade av att få provborra och/eller provbryta. Det finns därutöver ett antal projekt i stora delar av Norrland.

Ett tredje skäl är kollisionen med andra riksintressen i form av t.ex. olika naturvärden. Ur sysselsättningssynpunkt borde turismen vara minst lika värdefull för Sverige som mineralbrytningen och detta är en förändring som har växt fram under de senaste 50 åren.

Sammantaget finns det alltså starka skäl för att, med ovanstående synpunkter som grund, modernisera gällande lagstiftning.

Stockholm den 4 oktober 2009

Lennart Pettersson (c)

Eva Selin Lindgren (c)